Talous ja verotus
Anita Isomaa

16.11.2023 U 65/2023 vp

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi pienten ja keskisuurten yritysten kotipaikkaan perustuvasta verotusjärjestelmästä

EK kiittää lausuntopyynnöstä otsikkoasiassa. Lausuntonamme esitämme seuraavan.

EK suhtautuu ehdotukseen annetussa muodossaan varauksellisesti.

EK katsoo, että esityksen tavoite pk-yritysten kansainvälistymisen ensimmäisten askeleiden helpottamisesta on tärkeä. Esimerkiksi one stop shopin hyödyntäminen olisi pk-yrityksille erittäin tärkeää, kuten kaikki muutkin mahdolliset yksinkertaistukset.

EK huomauttaa kuitenkin, että **näin suppeassa muodossa** pk-yritysten kotipaikkaan perustuvasta verotusjärjestelmä ei liene käyttökelpoisin mahdollinen, koska se koskee vain yksittäisiä yhtiöitä, jotka toimivat ainoastaan kiinteän toimipaikan välityksellä toisessa jäsenvaltiossa. Direktiiviehdotus **koskee lisäksi vain veronalaisen tulon laskemista**. Käytännössä kiinteälle toimipaikalle **muodostuu muitakin merkittäviä velvoitteita liittyen muun muassa arvonlisäverotukseen ja työnantajavelvoitteisiin, eivätkä nekään ole merkittävyydeltään vähäisiä**.

Ehdotus saattaisi johtaa kansallisten verojärjestelmien tarpeettomaan monimutkaistumiseen ja mahdollistaa järjestelmän hyväksikäytön ja yritysverotuksen periaatteiden rapautumisen veronkiertolausekkeiden olemassaolosta huolimatta, vaikka esityksen hyödyt jäisivät rajallisiksi sen suppean soveltamisalan takia.

EK yhtyy seuraaviin kirjelmässä esitettyihin huomioihin:

- Valtioneuvosto pitää pk-yritysten kotipaikkaan perustuvaa verotusjärjestelmää koskevan direktiiviehdotuksen **tavoitteita kannatettavina.**
- Valtioneuvosto suhtautuu direktiiviehdotukseen kuitenkin erittäin **varauksellisesti**, sillä ehdotettu järjestelmä **eriyttäisi veropohjan määrittämisen ja verokannan määrittämisen toisistaan ja siirtäisi verotustoimivaltaa osin pois Suomesta**, vaikka

hallitusohjelman mukaisesti **verotustoimivallan tulisi jatkossakin säilyä pääasiassa kansallisella tasolla**.

- Valtioneuvosto ei tämänhetkisen arvion mukaan ole vakuuttunut siitä, **kuinka tehokkaasti ehdotettu tuloveroihin kohdistuva verotusjärjestelmä tosiasiallisesti vähentäisi pk-yritysten hallinnollista taakkaa, muiden velvoitteiden ja kiinteän toimipaikan muodostumisen arvioinnin jäädessä entiselleen**.
- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, **ettei sääntely aiheuta kohtuutonta hallinnollista rasitusta** verovelvollisille tai Verohallinnolle, myös EU-oikeudellinen suhteellisuusperiaate huomioon ottaen.
- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että ehdotuksesta ei saisi aiheutua haittaa kotimaisten yhtiöiden kilpailukyvylle. Valtioneuvosto pitää lisäksi tärkeänä, että järjestelmän väärinkäytösten ehkäiseminen huomioitaisiin riittävän tehokkaasti.
- Valtioneuvosto katsoo, että jatkovalmistelussa olisi pyrittävä saamaan tarkemmat hallinnolliset ja taloudelliset **vaikutusarviot** direktiiviehdotuksesta.
- Valtioneuvosto katsoo, että jatkovalmistelussa tulisi myös tarkastella useita direktiiviehdotuksen teknisiä yksityiskohtia tarkemmin, erityisesti ehdotetun verotusjärjestelmän yhteensovittamista ja yhteensopivuutta muiden jäsenvaltioiden yritysveromallien kanssa, järjestelmän henkilöyhtiöihin soveltamisen erityiskysymyksiä, sekä ehdotetun järjestelmän mukaisen verotusmenettelyn käytännön toteutusta.
- Valtioneuvosto arvioi, että direktiiviehdotuksessa ehdotetut säädösvallan ja täytäntöönpanovallan siirrot komissiolle ovat perusteltuja ja toimivaltaa ehdotetaan siirrettäväksi asianmukaisesti ja sopivassa laajuudessa.